

RiTA roman
SPIJKER
Kreukherstellend

Rita Spijker

KREUKHERSTELLEND

Stroom rivier, stroom en vertel...

V O O R J A A R

EEN

Hoe bijzonder zijn ze hier eigenlijk, dat ze mij in één weekend van mezelf kunnen bevrijden?

Ik draai de autoramen wijd open. Nat mos, vochtige bladeren en een zware dennengeur. Een zweem paars. Het Centrum ligt midden in niemandsland. Vrijplaats.

In de verte schemert het door de bomen. Een groot donkergroen gebouw met veel ramen. Moet opeens heel nodig plassen. Op de verrassend volle parkeerplaats is nog ruimte tussen een ge-deukte Mazda en een gloednieuwe Rover. Daar sta ik graag naast. Ik verzamel m'n spullen. Tasje, jas, de bevestiging van deelname, een reep bittere chocola en pepermunt.

Het geluid van het dichtslaande portier knalt door de stilte. Mijn weekendtas laat ik nog even in de auto. Als ik het hier niks vind ben ik zó weer weg. Ik haal diep adem.

Het tuinpad heeft een ingewikkeld patroon van gekleurde stenen. Een lust voor het oog en funest voor hoge hakken. Gelukkig draag ik platte laarzen. Een mooi blauw pak van stretch-fluweel.

Thuis liggen de stoelen op de slaapkamer bezaaid met mijn kleding. Wat doe je aan naar zo'n weekend? Makkelijk, gekleed, of iets sportiefs? Voor warm én koud weer? Voor het geval dát...?

De deur van de hoofdingang zit verwerkt in een kleurrijke muurschildering. Achter de ramen schijnt zachtoranje licht. Er-gens vanaf de zijkant klinkt gelach.

Achter me op de parkeerplaats stopt een auto. Een meisje stapt uit. Een heel jong ding. Zou dit kind ook mee komen doen? Ik zal toch niet met allemaal jongeren in een groep zitten? Ik ga me echt niet blootgeven waar zo'n meisje bij is. Ik lijk wel gek. Wat zoek ik hier eigenlijk?

Ze zwaait naar me. Ik kan net zo goed even wachten, dan kunnen we samen naar binnen. Ze gooit met een boog een uitpuilende tas om haar schouder en loopt op me af. Ze is toch iets ouder dan ik dacht.

‘Dag,’ ik steek mijn hand uit, ‘Esmee.’

‘Hai, ik ben Sanne, kom jij ook voor het weekend?’

Ik krijg een stevige hand terug. Aan alle vingers draagt ze een ring. Zelfs aan de duim zit een grote blauwe steen. Ik krijg plotse-ling de neiging alles belachelijk te maken. Wil bijna zeggen dat ze vast zwaar op de hand is. Ik slik en lach vriendelijk.

‘Ja, ik wil mijn monsters ook bevrijden.’

‘Leuk. Misschien zitten we in dezelfde familie.’

Familie? Hoezo familie! O god, dat kind is natuurlijk veel vaker naar zoiets geweest. Zal wel opgegroeid zijn in een woongroep en weet natuurlijk alles van groeien in groepen en zo.

De voordeur gaat open en we worden welkom geheten door weer een jong ding. Deze draagt een soort jurk over een jurk over een jurk. Laagjesmode, verhult een dikke reet en vetrollen. Soepmode. Monsterlijk. Pfff, ik zie het ineens helemaal niet meer zitten. Ik wil weg. Naar huis. Winkelen. Of in bad.

‘Dag dames, jullie komen voor het Monsterweekend? Welkom, ik ben Evelien. Kom verder, dan schrijf ik jullie in en dan kunnen jullie direct door voor de test. De meeste deelnemers zijn er al en Tony wil graag op tijd beginnen met de Familymeeting.’

We gaan zitten in een klein kantoortje. Een prachtig antiek bureau met heel veel kleine vakjes staat in het midden van de ruimte. Eromheen drie roze plastic stoelen. We vertellen onze naam en Evelien checkt in haar administratie of we betaald hebben. Ze lijkt te denken dat we samen komen, want ze praat steeds over ‘jullie’.

‘Zo, en hoe willen jullie hier genoemd worden? Sommige mensen kiezen een naam op klank, anderen op betekenis. Je mag ook een Engelse naam nemen. Je zou kunnen denken aan hoe je je zou willen voelen, of wat je zou willen leren. Bijvoorbeeld: Liefde, Freedom, Bloesem, Wind, Kracht, Rode Maan, of iets heel anders?’

Een naam. Ik moet een andere naam verzinnen. Mijn hersens werken op topsnelheid terwijl Evelien ons afwachgend aankijkt. Ze loent een beetje en heeft een lichte snor. In haar mondhoek zit een korstje opgedroogd speeksel. Ze tikt ongeduldig met haar pen op het bureaublad. Zou zij al bevrijd zijn? Zou het haar daarom niets kunnen schelen dat ze eruitziet als een wandelende tent? Hé tent, indianen, een indiaanse naam zou kunnen. Dat is wel passend bij zo’n weekend, geloof ik. Hoe wil ik me voelen? Bevrijd, gelukkig, geil, vervuld, volwassen, rustig of juist wild? Wild schept natuurlijk mogelijkheden. Het wilde stuk in mezelf ruimte geven. Ik klink als een folder. Maar toch. Ik stel me voor dat ik kies voor Wild Thing. Wat gaan ze daar trouwens van denken, vooral de mannen? Zullen ze me bespringen? Maar ja, dat wil je toch ook eigenlijk, Esmee? Als ik kies voor Peace of Zomerbries, dan zou het wel eens een heel saai weekend kunnen worden. Als er überhaupt mannen zijn! Waarvoor ben ik hier ook alweer? Waartoe ben ik op aard? Gaat het om moeilijk doen of om genieten? Ik kies voor het laatste.

‘Wild Thing.’ Het komt vastberaden uit mijn mond. Ik voel me direct een stuk meer ‘in control’.

Sanne kijkt me verrast aan. Ze zegt niets. Evelien fronst licht als ze me vraagt of ik dat in het Engels wil of vertaald in Nederlands. Nee, Wild Ding lijkt me niks. Zo goedkoop. Doe mij maar Engels. ‘Engels graag.’ Sanne kiest voor Sunset als haar weekendnaam.

Mooi. Nu kunnen we door naar de test. Eerst plassen in een potje, dat inleveren bij Evelien en naar de medische check beneden in de Rode Kamer.

Ik ben wat verbaasd als ik naar beneden loop. Doen ze soms een aidstest, via de urine? Plus een fysieke controle. Waarvoor zou

die zijn? Ik durf het niet te vragen aan Evelien of Sanne. Doe liever net of ik zeer ervaren ben in dit soort dingen. Natuurlijk ken ik de verhalen over deze weekenden. Onder het mom van het zoeken naar verlichting met zoveel mogelijk mensen naar bed gaan. Om het leven te vieren. Tantra. Seks om je te bevrijden van je ego. Grenzen verleggen. Verlichting door seksuele energie. Maar ook de verhalen over bevrijding. Interviews met oud-deelnemers die vertellen hoeveel lekkerder ze nadien in hun vel zitten. Hoeveel sterker ze zijn geworden door het werken aan zichzelf. Dat wil ik ook! Bovendien ben ik er eens even helemaal uit. Ik ben benieuwd en doodsbenauwd tegelijk. Eigenlijk.

We volgen de bordjes en komen beneden aan bij een knalrood geverfde ruimte. Een man met baard en witte jas verwelkomt ons en vraagt of we er bezwaar tegen hebben dat hij ons onderzoekt, of dat we liever een vrouwelijke medisch assistent hebben. Liever wel natuurlijk, maar ja, ga ik dat hier zeggen? En wat maakt het eigenlijk uit? Ik heb in mijn leven al zoveel mannen aan mijn lijf gehad. 'Ja, ik wil liever een vrouw als dat kan.' Kijkt hij me nou minachtend aan of verbeeld ik me dat? Sanne zegt dat het haar om het even is. Hij gaat weg om zijn collega te halen. Komt even later terug en vraagt me hier te wachten. Sanne loopt met hem mee, wenst me succes en zegt: 'Tot straks.'

Een kleine donkere vrouw komt naar me toe gelopen.

'Hallo, ik ben Liesbeth en ik ga je even onderzoeken. Ga je mee?'

Ik volg haar en kijk jaloers naar haar wiegende gang. God, wat loopt die vrouw prachtig! Ik voel mezelf plotseling heel groot en stijf en grof. Straks moet ik me ook nog uitkleden. Dan voel ik me natuurlijk ook nog heel erg wit.

In een klein kamertje staat een onderzoekstafel. Liesbeth verzoekt me, me uit te kleden en te gaan liggen. Op mijn rug. Ze neuriet terwijl ze zich even omdraait om wat te rommelen in papieren. Ik kleed me uit in een hoek waar een stoel staat. Verdomme, eigenlijk wil ik vragen waar dit goed voor is. Maar Evelien vertelde boven dat ze hier in Het Centrum zeer zorgvuldig omgaan met

individuele fysieke hygiëne. Net als met de sociale hygiëne. Natuurlijk.

Nu lig ik op de tafel en Liesbeth vraagt me naar mijn weekendnaam. Ondertussen tilt ze mijn armen op en kijkt in mijn oksels. Gelukkig vanochtend geschoren. Net zoals mijn benen. Schoon en hygiënisch verantwoord ben ik.

‘Wild Thing.’ Het bloed stijgt naar m’n hoofd als ik mijn naam noem. Vierenveertig jaar en moeder van twee kinderen. Drie.

Ik denk aan mijn moeder, die me hier eens zou moeten zien liggen. Ik wil nu niet aan mijn moeder denken. Ik ben hier helemaal alleen voor mezelf.

Mond open. Tong uitsteken. Tand- en tongcontrole. Dan bekijkt ze mijn hoofdhuid. Ik vraag gekscherend of ze me op luizen controleert. Ze geeft me doodserius antwoord. Ze vertelt dat ze wel eens mensen krijgen met de meest vreselijke ziektes, met beestjes en besmettelijke aandoeningen. Dat ze daarom zo streng controleren, want er wordt toch al zoveel gekletst. Praatjes over enge ziektes kunnen ze er niet bij gebruiken. Ze bekijkt mijn voeten, trekt mijn tenen uit elkaar om te zien of ik voetschimmel heb. ‘Dit moet ik even doen, niet schrikken,’ en ze trekt mijn benen en daarna m’n schaamlippen uit elkaar. ‘Heel mooi, draai je maar even op je buik.’

Gelukkig, want ik ben vuurrood. Ze checkt mijn achterhoofd, achter m’n oren, m’n nek en kijkt tussen mijn billen, recht in m’n anus. In een reflex span ik alles aan.

‘Klaar, ziet er helemaal mooi schoon uit, Wild Thing. Je mag je weer aankleden. En ik wens je een hele goede tijd. We zien elkaar nog wel, want ik doe dit weekend zelf ook mee.’

Ik hoef gelukkig niets terug te zeggen, want ik ben al van de tafel af om me zo snel mogelijk aan te kleden.

‘Je vindt de weg wel naar boven, hè? De Grote Zaal, daar moet je zijn voor de Familymeeting.’

Eerst m’n handen wassen en m’n polsen lang onder het koude stromende water. Diep ademen, mezelf eraan herinneren waarom

ik ook alweer hier ben. O ja, bezinning en innerlijke groei. Maar vooral om af te rekenen met de spoken uit mijn verleden.

Even later zit ik op de grond op een gymnastiekmat. Te midden van mijn nieuwe Vader, Moeder, Broers en Zussen. Ik ben de Oudste Zus. Mijn Vader is een jaar of 40; mijn Moeder schat ik achter in de vijftig. Mijn ene Broer en Vijf zussen variëren sterk in leeftijd.

Nadat ik me heb voorgesteld als Esmee corrigeert Vader me meteen. Daarna word ik, het Wilde Ding, door het hele gezin liefdevol omarmd. Mijn uitgestoken hand wordt genegeerd en ik krijg in plaats daarvan van iedereen een omhelzing. Huggen, leer ik later, is het uitwisselen van hartenergie. En dat doe je in plaats van elkaar te kussen.

Om ons heen drijven als ijsschotsen in de zee nog zo'n vijftien matten met gezinnetjes. De zaal is hoog en lichtgeel geverfd. De muren zijn bespannen met gekleurd doek en op de vloer ligt zeil. Dat maakt makkelijk schoon, vermoed ik, denkend aan de strenge hygiëneregels die hier gehanteerd worden. Ik neurie zachtjes mee met de muziek uit de speakers; stel mezelf gerust.

Even verderop zie ik een zeer mooie man zitten. De enige man op zijn mat. Hij moet wel de Vader zijn. Mazzelaars daar. Hoewel, ook wel erg incestueus als je op je eigen vader valt. Misschien wel goed dat ik van een andere tak ben. Kan ik wellicht eens op Familiebezoek.

Ik begrijp dat het Familieverband dit weekend bescherming biedt. Je kunt met al je vragen terecht bij de jou toegewezen Vader en Moeder, en natuurlijk ook om bij hen uit te huilen en te verwerken. Als ik het goed begrijp gaat er nogal wat gebeuren. Vader vertelt verder dat we zo onze slaaphoek zullen bekijken. Sláphoek? Ja, we zullen het zo zien.

Het licht in de zaal wordt gedempt. Nu vallen ineens de kaarsen op die voorin de zaal branden. Het zijn er wel honderd. De muziek verdwijnt naar de achtergrond. Op het podium verschijnt een man in witte kleren. Prachtig wit overhemd en linnen broek. Blote

voeten. Jaar of veertig. Tanig gezicht. Jammer van zijn buikje. Vader maant ons te luisteren.

Ik voel een nerveus lachje opkomen en moet aan thuis denken. Aan m'n moeder. Als ze me zo eens zag. Niet aan denken nu, Es! Wees in het hier en nu en leer ervan!

Er valt een doodse stilte. Zweetvoetenlucht.

Gepiep van een microfoon en dan de stem van Tony die ons welkom heet. Hij staat stil, buigt zijn hoofd en brengt beide handen naar zijn hart. 'Namaste.'

Vader en Moeder doen het ook en ze kijken naar ons. Meedoen! Ik buig mijn hoofd en zie uit mijn ooghoek dat de mooie man naar mij kijkt. Ik glimlach en richt mijn aandacht weer op Tony. Mijn borsten zitten lekker strak in een nieuwe bh en in een prachtig velours truitje.

Zoiets voel ik altijd direct als een aantrekkelijke man naar me kijkt. Mijn broek is bijpassend en ruim. Lekker dikke sokken. Schoenen zijn hierbinnen verboden.

Tony vertelt dat we dit weekend een innerlijke reis gaan maken. Een tocht naar ons diepste zelf, voorbij het ego dat ons gevangenhoudt, helemaal naar ons centrum. Daarvoor is het nodig ons te bevrijden van onze monsters. Deze monsters zijn de geïnternaliseerde stemmen van anderen: onze ouders, leraren, partners en dominees, die ons ervan weerhouden onszelf te zijn. Om ons hiervan te bevrijden of om deze bevrijding in gang te zetten, moeten we ons daarvan ontdoen. Dat doen we door lichaamswerk en stemwerk. Alle ervaringen die we ooit hebben gehad zitten opgeslagen in ons lichaam. Ergens. Door massages, energieke meditatie en door bepaalde bewegingen worden ze losgemaakt, waardoor ze kunnen oplossen. Het stemwerk, schreeuwen, zingen, roepen etcetera, dient om de vastzittende emoties, waarvan het centrum zich in je keel bevindt, los te maken. Waarna je bevrijd zult zijn van oude troep en je bij je essentie komt. Als een baby drijvend in het vruchtwater. Eén met alles. We zullen gaan werken in verschillende groepen en onze Vaders en Moeders zul-

len ons vertellen waar en wanneer de werkgroepen zijn. De Ouders van ieder gezin zijn ervaren assistent-begeleiders. Zij zullen ook de corveeroosters met ons bespreken.

Corveeroosters?! Ik heb all-in geboekt!

De groeigroepen worden geleid door gecertificeerde therapeuten. Tony zal zélf de avondsessie begeleiden en verheugt zich op onze aanwezigheid vanavond om acht uur hier in deze zaal. En dan kunnen we nu naar onze slaapplek en daarna eten. Weer de hand op zijn hart en zijn hoofd voor ons gebogen. Ik buig terug.

Wil ik dit echt meemaken?

Tot een half uur geleden wel. Maar nu? Ik twijfel alweer aan het nut ervan, of het wel iets voor mij is. Toen ik de advertentie zag voor dit weekend dacht ik dat dit precies was wat ik nodig had. Maar nu ik hier zit, op mijn gymmat, moet ik mezelf dwingen een aantal dingen onder ogen te zien. Ik wil uit de lethargie raken die me gevangenhoudt nu de kinderen de deur uit zijn. Ik word gek thuis, alleen met Tom. Die er trouwens haast nooit is. Ik ben alleen maar bezig met het verleden. Eén groot leeg nest om te vullen. Waarmee? Met het vertrek van de kinderen ben ik ook mezelf verloren. Iets kinderlijks overvalt me. Een oud verdriet. Vermengd met verlangen. Wanneer ik dit verdrietige gevoel thuis heb, en dat gebeurt nogal eens de laatste tijd, en dat aan Tom vertel kan hij me niet troosten. Hoe leg ik uit dat ik bang ben voor mezelf? Dat ik niet meer weet wie ik ben?

Het beeld van de baby in het vruchtwater raakt me diep. Ik verlang daarnaar. Ik zoek het in dit weekend, maar als ik om me heen kijk verwacht ik eigenlijk niet het hier te vinden. Ik wil wel graag, maar ik geloof het niet echt.

Terwijl ik opsta om met mijn Familie naar de slaapzaal te gaan zie ik de blik van de mooie man op me gericht. Ik voel dat m'n glimlach verdrietig is.

Op weg naar de auto overvalt me een leegte. In m'n weekendtas zitten een donzen slaapzak, kleren en toiletspullen. Er zal toch wel iets goeds gebeuren hier, als er zoveel mensen op af komen?

Ik heb ook een klein opschrijfboekje mee. Tom zei dat je altijd wel iets hoort op zo'n weekend dat de moeite waard is om te onthouden. Voor mij is dit de eerste keer. Als ik het portier dichtsla klinkt er een gong. Eten. Ik loop snel naar binnen naar de slaapzaal. Vader heeft me uitgelegd hoe ik er kom. Naar boven, door de galerij, linksaf en rechtdoor. Er lopen me allemaal mensen voorbij, naar boven en naar beneden. Ze komen of gaan allen door dezelfde deur. Achter de deur is de slaapzaal. Het is één grote open ruimte.

Weer eilandjes van matrassen. Op ieder eiland een Familie. Iedereen slaapt hier bij elkaar. Overal tassen, slaapzakken, kleren. Mensen liggen en zitten bij elkaar. Ik zie een stel ineengestrongeld liggen. Ze zoenen. Gelach, gezoem van stemmen. Waar is mijn Familie? Midden in de zaal zie ik twee van m'n Zussen, m'n Broer en Moeder. Ze ziet me staan en wenkt. Onder haar oksel is een donkere, natte plek.

Kippevel op mijn armen. Een golf van hitte slaat door me heen. Ik wil naar Evelien om een eenpersoonskamer te boeken. O nee, die zijn hier niet. Ik moet mijn eigen ruimte leren creëren. Goed dan. Here comes Wild Thing! Ik been met grote passen naar mijn eiland. Laat m'n tas op een lege matras vallen en kondig aan dat dit mijn plek is. In control!

Zonder verder nog iets te zeggen of iemand aan te kijken loop ik naar beneden.

'Dag Esmee. En, hoe vind je het tot nu toe?'

Sanne komt naast me lopen. Rode wangen en glanzende ogen. Zo jong. Zo zelfverzekerd.

'Ik weet nog niet wat ik ervan vind. Ben jij hier vaker geweest?'

'Ja, dit is mijn zeventiende weekend. Ik doe hier een doorlopende groep, dus ik ben kind aan huis. Er zijn veel mensen die dat doen. Ben jij voor het eerst hier?'

'Ja, en ik weet niet of ik het vol ga houden, hoor.'

'Joh, je moet jezelf er gewoon helemaal in gooien. Helemaal in het hier en nu zijn. Niet denken maar voelen. Meegaan in de

stroom. Gewoon je oude ik loslaten! Let go! Go with the flow! Twee armen om me heen, een hug en weg is ze. Ik loop door naar beneden.

‘Hi, ik vind jou een heel bijzondere vrouw. Dat wou ik je even zeggen.’

Naast me verschijnt de Mooie Man. Ik lach direct mijn mooiste lach en schiet zonder pardon in een oude gewoonte die ik hoogstwaarschijnlijk los zou moeten laten om mezelf te bevrijden. Maar ik houd zo verschrikkelijk van dit soort spanning. Het gevoel dat ik leef! Dat ik weer eens iets méémaak. Iemand, een mooie man, wil iets van mij en ik ben onmiddellijk beschikbaar.

‘Dank je, de bewondering is wederzijds.’ Ik werp een snelle blik op hem en dan op mijn horloge. Het is halfzeven. Mijn Familie wacht waarschijnlijk aan tafel op me. De zijne ook, denk ik.

‘Heb jij honger?’ Het puntje van zijn tong snel langs zijn lippen.

‘Waarin?’

Gegrinnik. ‘In mooi én lekker.’

‘Welk monster is hier aan het woord?’ Ik praat al helemaal de taal van hier.

‘Wat dacht je van het Liefdesbeest?’ Hij grijnst erbij.

‘Banaal,’ vind ik, terwijl ik het erg warm krijg en mijn tepels zich verheugen.

‘Goed, De Grote Verwenner dan?’

‘Klinkt stukken beter. Maar moet jij geen Vadertje en Moedertje spelen aan tafel? En als dat zo is vraag ik me af of jij niet buiten je boekje gaat. Volgens mij heb ik me ingeschreven voor een ander programma?!’

‘Mmm, sharp! Ja, ik ben hier aan het werk als Vader, en nee, ik hoef niet aan tafel te zitten. En nee, ik ga óók niet buiten m’n boekje. Want als ik me niet vergis wil jij niets liever dan zo snel mogelijk uit je dagelijkse gevangenis van negativiteit. Dat is toch jouw programma? Ik kan je daarbij helpen. Als je dat zou willen natuurlijk. Hoe zou je ’t vinden als ik jou eens in een heerlijke, vol-

komen bevrijde state of being zou brengen? Nu meteen. Of wil je liever eten met je eigen Familie?’

Koortsig voel ik me. De hitte van geheimen. Niemand hoeft dit te weten. Ik ben hier volkomen afgezonderd van iedereen die ik ken. Geen Tom, geen kinderen en geen vriendinnen. Geen verleden. Me, myself and I. En de Mooie Man. Die me kan bevrijden. Als ik het niet doe, dan weet ik nooit of ik iets gemist heb. Hij kent vast technieken die me helpen. Zijn lijf ziet er getraind uit. Soepel en gespierd. Jarenlange yogatraining waarschijnlijk.

Eten kan later. Ik heb nog chocola. Als ik verlicht ben hoef ik trouwens niet meer te eten. Geklets, Esmee! Het gaat hier gewoon over seks, meer niet. Hoewel, je weet maar nooit.

In India zijn de tempels waar naar verlichting gezocht wordt bezaaid met seksuele voorstellingen. De ingewikkeldste standjes zie je daar. Seks en religie: een eeuwenoude tweeling. Oude wijsheid of driftmatigheid? Ik wil ook een geloof. Om me aan vast te houden.

Hier is overduidelijk mijn twijfelmonster aan het woord. Weg ermee.

‘Nee, ik heb geen honger. Waar gaan we heen?’

Hij pakt m’n hand en neemt me mee.

Buiten ruikt het naar avondlucht. Het licht is rozig als we door het bos lopen. Stil. Er staat een houten woonwagen tussen de bomen. ‘Hier woon ik.’ Hij opent de deur, laat me binnen. Veel bed met veel kussens, doeken en dekens. Lavendellucht en heide. Ik voel m’n handen klam op elkaar. M’n adem stokt. Hij wijst me te gaan zitten op het bed en knielt om mijn laarzen uit te doen. Warme handen om mijn voeten.

Hij trekt zijn eigen schoenen uit en gaat tegenover me zitten. Kijkt me aan terwijl hij mijn benen over de zijne legt en me dichterbij naar zich toetrekt. Fluistert in mijn oor. ‘De dubbele Lotus.’ Ogen en handen in elkaar. Ik vind het bijzonder en wil dat zeggen, maar hij legt zacht zijn vingers tegen mijn mond. Gehamer van een verre specht. Ogen. Gebonk van mijn hart, waar nu zijn hand op ligt.